

Immáron kilenc és fél esztendeje, hogy forrón szeretett férjem, Dohnányi Ernő elköltözött az élők sorából. Ha valaki azt kérdezné tőlem, könnyebben viselem-e ma életemet nélküle, azt felelném, hogy az évek nem törölhetik el szereteteink emlékét. Viszont idővel, ha az Ur Jézus erőt ad hozzá, megtanulunk élni a fájdalommal.

Dohnányiné
Zachár Ilona

Claude Kirk kormányzó ezidén is elrendelte, hogy Dohnányi Ernő születésének évfordulója mint Dohnányi Nap egész Floridában meg legyen ünnepelve. Angliában a B.B.C. angolra fordította és két ízben sugározta Tenor című operáját, majd lemez alakjában megjelentette utolsó hangversenyét. Jól esik hallani, hogy Magyarországon is kezdik emlegetni Bartók és Kodály neve mellett. Mint minden híres embernek, Dohnányinak is sok ellensége volt, noha sohasem ártott senkinek, inkább segített még ellenségein is. Viszont annak, aki megszűnik átlagember lenni, mindig

ARCKÉP

Írta: DOHNÁNYINÉ ZACHÁR ILONA

Dohnányi Ernő feleségével

lesznek irigyei és ellenségei. A tömeg pedig mindig szívesen hallgat az ilyen gonosz rágalomra. Hányan terjesztették például azt a hirt, hogy Dohnányi nem adta elő Bartók műveit, mert féltékeny volt rá! Pedig számos műsor bizonyítja, hányszor adta elő az uram Bartók műveit és hogy mennyire nagyrabecsülte tehetségét, igazolja, hogy mikor Bartók akadémiai tanulmá-

nyait elvégezve, hozzá fordult az utolsó simitásokért, örömmel készítette őt elő hangversenyszereplésére. Mindig jóbarátok voltak, amit Bartók fennmaradt levelei is bizonyítanak. A második világháború alatt Dohnányi közreműködésével sikerült Bartók fiának kijutnia Amerikába az Amerikai követséggel. Hogy később itt meny-nyi rágalom és támadás érte az uramat, arra nem is szeretek visszagondolni. Mikor 1959-ben utolsó miamii hangversenyén a zsufolt terem-ben a közönség állva köszöntötte, Dohnányi szomorú mosollyal mondta: "Most igyekeznek jóvátenni azt, amit évekkal ezelőtt ellenem vé-tettek."

Mégsem gyűlölködött soha. A bosszut egy-szerűen nem ismerte. Ezért volt lehetséges, hogy mindig megbocsátott. Szerinte a gyűlölet azt emészti el, aki táplálja. Mikor hosszú bolyongá-sunk után megtelepedtünk Argentínában, le voltunk rongyolódva, tele voltunk adóssággal. Ek-kor az uramat felkérték a General Electric által finanszírozott rádiókoncertre, melynek hono-ráriuma megmenthetett volna bennünket. De egy magyar hegedűs, aki valamikor odahaza az uram tudta nélkül elveszítette állását az operai zenekarban, most bosszut állt azáltal, hogy po-litikailag megvádolta őt; így semmivé lett a hangverseny és elestünk a számunkra létfontos-ságú bevételtől. Ekkor azonban Tucumán, régi történelmi nevezetességű város világhírű egye-temén zenei fakultás volt megalakulóban, mely-re mint elnököt meghívták Dohnányit, felkérve őt, hogy fektesse le az új fakultás pilléreit. Doh-nányi nagy igyekezettel végezte ezt a munkát, a magyar Zeneművészeti Főiskola mintájára,

szervezte meg az új zeneiskolát, mely a múlt évben ünnepelte fennállását, megemlékezve Dohnányiról, mint alapítóról. Mindenfelől megostromolták a jelentkezők, hogy az új zeneiskolában taníthassanak. Dohnányi választása viszont éppen arra a hegedűsre esett, ki annak idején megragalmazta őt, mivel szerinte egyedül csak a zeneiskola érdeke számított és ez az ember jó hegedűsnek bizonyult. Az illető nem bírta Tucmán éghajlatát és két év múlva, minékutána összeveszett az egész fakultással, elutazott, de előbb felkereste Dohnányit a lakásán, hogy elbucsuzzon tőle és bevallja, mennyire bánja, hogy egykor oly igazságtalanul megvádolta őt.

Dohnányi Ernő sohasem volt babonás, de hitt a csodákban. Egy apró rongybabámat, melyet még gyermekkoromban magam varrtam, megtett kabalájának és mindig magával vitt, valahányszor valahová utazott. Ott lapult ilyenkor paktuskájában a kis rongybaba, két hosszú sárga copfját lengetve. Amidőn az uram New Yorkban szívrohamot kapott és a mentőre várva, kétségbeesetten kapkodtam össze holmiját, a táskájában üres volt az a hely, ahol a kis babát szokta tartani. Életében először otthon felejtette.

Ez a kis eset is meggyőzőtt később arról, hogy nincsenek véletlenek — mert mindenben és mindig Isten szól hozzánk. Ahogyan egyre közelebb kerültem Hozzá, megértettem, hogy az Uramnak akkor mennie kellett, nem azért mert fáradt volt, mert annyi izgalmon esett át, vagy mert megfázott a lemezbejátszásnál és ázsiai influenzát kapott, de mert fel volt már készülve erre a nagy utra. Mert az Uristen magához szólította.